

ІНФОРМАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ КОМПЕТЕНТІСТНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Доц. Н. М. Абашина

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького

На основі інтеграції новітніх педагогічних, інформаційних та комп'ютерно-комунікаційних технологій розглянуто питання забезпечення комплексної електронної підтримки компетентнісного підходу у формальній, неформальній та спонтанній компонентах безперервної медичної освіти.

Ключові слова: інформаційно-педагогічні технології, компетентністний підхід, безперервна медична освіта.

ИНФОРМАЦИОННО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО ПОДХОДА В СИСТЕМЕ НЕПРЕРЫВНОГО МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Доц. Н. Н. Абашина

На основе интеграции новейших педагогических, информационных и компьютерно-коммуникационных технологий рассмотрены вопросы обеспечения комплексной электронной поддержки компетентностного подхода в формальной, неформальной и спонтанной компонентах непрерывного медицинского образования.

Ключевые слова: информационно-педагогические технологии, компетентностный подход, непрерывное медицинское образование.

INFORMATION AND PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES OF COMPETENT APPROACH IN CONTINUOUS MEDICAL EDUCATION SYSTEM

N. M. Abashina

Based on integration of new pedagogical, informational and computer and communicational technologies are treated questions of providing complexical electronic support of competency approach in formal, informal and informal components of continuing medical education.

Key words: information and educational technology, competence approach, continuous medical education.

Динамічний розвиток та реформування медичної освіти в Україні, її орієнтація на національні та міжнародні стандарти зумовлені сучасними вимогами до рівня якості освіти; динамічними змінами в системі охорони здоров'я України, розвитком медичної науки та доказової медицини; інтенсифікацією міжнародного співробітництва у сфері медичної та фармацевтичної освіти, вимогою забезпечення конкурентоспроможності медичних кадрів на вітчизняному і міжнародному ринках праці.

Шляхи розв'язання питань узгодженості ринку освітніх послуг та ринку праці намічені, зокрема, постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікацій», «Про затвердження Порядку розроблення, затвердження та внесення змін до галузевих стандартів вищої освіти», «Про затвердження Положення про дистанційне навчання», наказом Міністерства охорони здоров'я «Про виконання Указу Президента України» від 12 березня 2013 р. № 128 «Про Національний план дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне

суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», а також проектом «Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки». У цьому проекті ставляться завдання модернізації змісту освіти на засадах компетентнісного підходу, оновлення форм і методів навчання протягом усього життя широким упровадженням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, електронного контенту.

Мета роботи. Обґрунтування і застосування системного підходу до інтеграції новітніх педагогічних, інформаційних та комп'ютерно-комунікаційних технологій для формування і діагностики професійних компетентностей в системі безперервної медичної освіти.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Інформація й інформаційні технології, що використовуються для її збору, швидкісного передавання, обробки та накопичення стають глобальним чинником, який радикально впливає на всі види людської діяльності та безперервної медичної освіти зокрема.

Глобальна мережа Інтернет з її базами даних і знань, технологіями «хмарних обчислень», соціальними сервісами Web 2.0 та Web 3.0 надає користувачам практично безмежний доступ до будь-якої інформації з різних джерел, «у тому числі спеціальних фахових знань, результатів оригінальних досліджень, конкретних практичних рекомендацій до дій у різноманітних ситуаціях та ін.» [2].

Сучасні інформаційні технології також впливають на колективні способи спілкування, мислення та діяльності. Користувачі можуть долучатися до процесу використання і створення ресурсів, поповнення сервісів, визначення стратегії розвитку ресурсу загалом, використовуючи комп'ютерні мережі та мережі мобільного зв'язку. До того ж відбувається лавиноподібне наростання обсягів різноманітної інформації, яке може створювати у користувача ілюзію того, що у всесвітній мережі можна знайти відповіді на будь-які питання теоретичного або практичного характеру і потрібно тільки правильно зорієнтуватися. В умовах інформаційно-комунікаційної революції існує потреба спрямовувати, орієнтувати й оцінювати використання студентами і слухачами зростаючого обсягу літератури та зростаючих можливостей вільного доступу до інформації [1].

Розв'язання цього питання ми вбачаємо в компетентнісному підході в разі створення та використання інформаційно-педагогічних технологій у мережних системах електронної підтримки всіх компонент безперервної медичної освіти (формальної, неформальної та спонтанної).

На основі системного підходу до інтеграції новітніх педагогічних, інформаційних та комп'ютерно-комунікаційних технологій автором у співпраці з кафедрою економічної кібернетики Львівського інституту банківської справи УБС НБУ було спроектовано інформаційно-педагогічні технології, що базуються на компетентнісному підході [3]. Розроблено стандарти побудови, управління й подання навчального контенту для електронної підтримки формування й діагностики професійних компетентностей у системі безперервної медичної освіти.

У розробках велику увагу приділено специфічним дидактичним принципам електронного навчально-методичного комплексу, а саме: модульної інформативності, діалогової взаємодії, інтерактивності і практико-орієнтованих технологій формування професійних компетентностей. Особлива увага звертається на формування та розвиток навичок рефлексії, самоаналізу, самоконтролю, самооцінки та на включення процедур самооцінки в процес оцінювання рівня компетенцій. Ураховуються також психолого-педагогічні особливості сприйняття і спілкування сучасної молоді, що сформовані Інтернетом та мобільним зв'язком. Тут тренд

характеризується скороченням обсягу текстової інформації, зміщенням акценту на перегляд фотографій, зменшенням часу перегляду відеоконтенту.

Мережна система електронної підтримки елементів інноваційних педагогічних технологій із формування професійних компетентностей складається з інтерактивних підсистем, зокрема: «Електронного полілінгвістичного медичного словника-довідника» підтримки, формування та оцінки фахової понятійно-категоріальної компетенції з використанням термінополя законодавства України, оригінальних методик тестування на знання визначення термінів та правильності написання їх назв, методик групування термінів, пов'язаних між собою однаковим відповідним змістом у нормативних документах країн Європейського Союзу (ЄС), одним визначенням (входять у визначення одного терміна), одним терміном (у визначення групи термінів входить один і той самий термін), однією категорією користувачів (група спеціальностей, посад тощо); навчально-довідкової підсистеми електронної підтримки формування нормативно-правової (на основі законодавства України та ЄС) і фахових компетенцій, які базуються на міжнародних та галузевих стандартах (зокрема медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України); ситуаційно-аналітичної підсистеми формування компетенцій з аналізу, моделювання та прийняття управлінських рішень із використанням сучасних інтелектуальних інформаційно-аналітичних технологій та нечітких нейронних мереж, програмних і технічних засобів обробки, відображення і захисту інформації; підсистеми самопідготовки і само-тестування з використанням 6 типів тестів по темах та дисциплінах, що підтримує формування у студентів і слухачів навичок рефлексії, самоаналізу, самоконтролю і самооцінки; навчально-тренувальних підсистем формування та оцінки спеціалізовано-професійних компетенцій на базі тренажерів, які забезпечують набуття студентами і слухачами практичних навичок роботи; підсистеми експертної оцінки рівня сформованості у студентів і слухачів соціально-особистісних компетенцій; підсистеми експертного оцінювання якості роботи науково-педагогічних працівників.

Усі підсистеми дають змогу накопичувати в часі дані про процес навчання і його результати та здійснювати їх інтелектуальну обробку з метою побудови системою персоніфікованої динамічної моделі компетентностей студента або слухача, порівняння її з моделлю кваліфікаційних вимог посади, до якої готується, або яку обіймає слухач, і проектування на цій основі індивідуального плану подальшого навчання з використанням різних форм безперервної медичної освіти.

ВИСНОВКИ

Системний підхід до інтеграції новітніх педагогічних, інформаційних та комп'ютерно-комунікаційних технологій забезпечує електронну підтримку, підтримку компетентнісного підходу під час використання

різноманітних діяльнісно-практичних форм навчання у формальній, неформальній та спонтанній компонентах безперервної медичної освіти, що сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на сучасному ринку праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

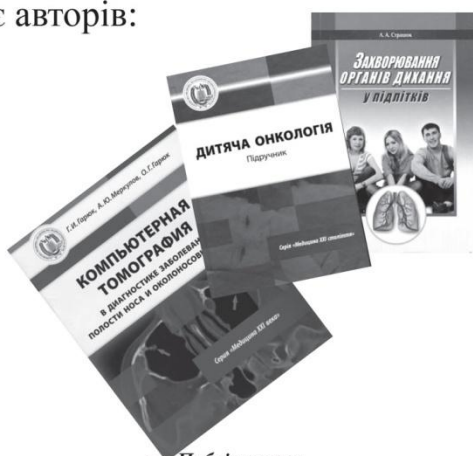
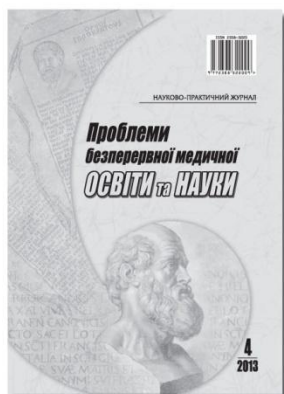
1. Банчук М. В. Інформатизація як механізм впровадження політики якісної та прозорої вищої медичної освіти в Україні / М. В. Банчук // Медична інформатика та інженерія. — 2008. — № 4. — С. 4–8.
2. Перспективні зміни в післядипломній медичній освіті під впливом розвитку інформаційних технологій / І. М. Скрипник, С. О. Гаєвський, Н. Л. Соколюк [та ін.] // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля. — 2010. — № 9 (151). — Ч. 1. — С. 217–219.
3. Чаплига В. М. Комплексна система електронної підтримки ступеневої підготовки економістів / В. М. Чаплига, Н. М. Абашина // Зб. матер. II міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми розвитку електронної освіти в галузі економіки». — Севастополь: СІБС УАБС НБУ. — 2012. — С. 115–117.

Редакційно-видавничий відділ ХМАПО

запрошує авторів:

▣ Видавати

- навчальну літературу (посібники, підручники, методичні рекомендації)
- монографії
- збірники наукових праць
- буклети до конференцій та ювілеїв тощо

▣ Публікувати

статті в щоквартальному журналі «Проблеми безперервної медичної освіти та науки». (Журнал включено до затвердженого ВАК України переліку видань із медичних наук).

Передплатний індекс на 2014 рік — 89215.

ВІДДІЛ ПРОФЕСІЙНО ЗДІЙСНЮЄ:

- Додрукарські процеси:
- редагування
 - коректуру
 - верстання
- Друк (RISO):
- бланків
 - методичних рекомендацій
 - авторефератів
 - брошур тощо

Адміністрацією розглядається можливість безкоштовного друку матеріалів для навчального процесу. Діє система знижок.

Контакти:

Тел.: 711-80-29, 780-46-38, (067) 947-96-15 E-mail: redakcia.hmapo@gmail.com
Нач. ред.-вид. відділу НЕВЕЖИНА Антоніна Михайлівна